

пар на день — не виключення), що й годі мріяти про ефективність індивідуальної роботи. Тимчасом, від викладача очікується гармонійне поєднання традиційних та інноваційних форм та методів роботи разом з увагою до кожного студента.

Інтегральність психолого-педагогічної підготовки має проявлятися у наближенні ПП-дисциплін до майбутньої економічної професії студента, адже виклад матеріалу на різних факультетах має відображати їх професійну специфіку. Подібний підхід узгоджується з побажаннями і пропозиціями студентів щодо змісту дисциплін — як за вибором, так і обов'язкових.

М. І. Бондар, канд. екон. наук, доц.,
кафедра обліку, аналізу та аудиту в АПК,
Т. А. Бондар, канд. екон. наук, доц.,
кафедра бухгалтерського обліку

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Контроль є обов'язковим компонентом освітнього процесу, що надає можливість оцінити результати діяльності як студента, так і викладача. Контроль є сукупністю дій, що дозволяють виявити кількісно-якісні характеристики результатів навчання. В освітньому процесі контроль виконує ряд функцій:

- 1) інформаційну, яка свідчить про ступінь засвоєння матеріалу, що вивчається, розвиток здібностей, набуття знань, умінь, навиків;
- 2) діагностичну, що визначає освітній результат залежно від особистого зростання рівня знань, умінь, навиків;
- 3) мотиваційну, яка стимулює активність у навчанні, спонукає до самостійної роботи;
- 4) виховну, що формує адекватну самооцінку навчальної діяльності.

Першочерговим питанням, яке пов'язане із забезпеченням належного контролю навчального процесу, є визначення об'єктів контролю, а саме:

- компетентності студента за спеціальністю;
- оцінки активності роботи студента.

Оцінюючи сутність отримання вищої освіти з практичної точки зору, можна однозначно відмітити превалювання компетент-

ності молодого фахівця, проте така оцінка зумовлює появу багатьох нових питань. Наприклад, яким чином оцінити вказану компетентність? Тут можливі такі підходи до контролю:

1) рівень теоретичних знань: компетентність визначається лише на основі теоретичних знань;

2) рівень практичних навиків: компетентність — це в першу чергу вміння застосовувати свої знання на практиці;

3) практичний досвід: компетентність — це вже перевірені знання при виконанні конкретних робіт.

Застосування вказаних підходів передбачає перевірку знань і вмінь щодо правильності вибору вірних відповідей серед запропонованих варіантів, а також демонстрацію виконання комплексних дослідницьких завдань, що ґрунтуються на знанні програмних питань. Створення таких комплексних тестів підвищує якість сучасної вищої освіти.

Для забезпечення контролю доцільно дотримуватися таких вимог:

1) контроль повинен носити всесторонній характер, охоплюючи всі розділи програми і забезпечуючи перевірку знань, вмінь і навиків з певної дисципліни;

2) дотримання індивідуальності контролю, що передбачає врахування особистих якостей студентів;

3) систематичність і регулярність контролю, що стимулюють безперервний процес навчання, прагнення до нових, вищих результатів;

4) доброзичливість, довіра, незлобивість, що знімає напругу в аудиторії;

5) об'єктивність, справедливість оцінки відображає адекватність рівня знань та вмінь студента;

6) застосування різносторонніх форм і методів контролю, оцінювання репродуктивної і продуктивної діяльності студента.

У системі вищої освіти використовуються такі форми контролю:

- попередній — дозволяє одержувати відомості про початковий рівень знань студентів;

- поточний — відображає ступінь сприйняття поточного матеріалу;

- проміжний — оцінює хід вивчення даної дисципліни через певні інтервали часу;

- підсумковий — завершує вивчення тієї або іншої дисципліни.

При вивченні економічних дисциплін можуть використовуватись різноманітні методи контролю:

- усна перевірка знань студентів шляхом прямого спілкування викладача і студента;

- письмовий контроль, що дозволяє одночасно контролювати діяльність усієї групи і розвивати навички письмового викладу своїх думок;

- комбінований метод, що поєднує в собі усну і письмову перевірку знань, наприклад, виконання та захист курсових і дипломних робіт.

У процесі поточного оцінювання знань доцільно застосовувати різні методи контролю. Усне опитування забезпечує збагачення та розвиток професійного мовлення, покращує вміння співпрацювати з людьми. Вважаємо за доцільне застосування стратифікації при вивченні окремих тематичних питань. Тобто, питання розділяти на окремі складові, які можуть мати завершені висновки. У процесі навчання викладач шляхом усного опитування визначає рівень засвоєння поданого матеріалу студентами та їх готовність до сприйняття нової інформації.

Розрізняють такі види усного опитування:

- 1) поточне — пов'язане з перевіркою засвоєння і закріплення матеріалу, що безпосередньо вивчається;

- 2) узагальнююче — опитування, що дозволяє підвести підсумки по поточній темі, модулю або курсу.

Опитування може застосовуватись на початку заняття, в кінці заняття і навіть всередині.

Залежно від кількості опитуваних суб'єктів опитування поділяється на індивідуальне, фронтальне і комбіноване. Іспити можуть проводитись в усній або письмовій формі, іноді комбінованій. Це форми проміжного і підсумкового контролю знань програмних питань дисципліни.

Застосування усного опитування при проведенні іспитів ускладнює адекватність його оцінювання, оскільки студенти використовують методики випрошування оцінок, а також знімає можливість визначення об'єктивності оцінювання.

Такі недоліки знімає застосування письмових контрольних робіт, іспитів. У практиці викладання економічних дисциплін широко використовуються тестові завдання. У педагогічній теорії оцінювання проводиться відмінність між тестом, тестовим завданням і завданням у тестовій формі.

Завдання в тестовій формі повинне відповідати наступним вимогам: мета, стислість, технологічність, логічна форма висвітлення, визначеність місця для відповідей, подібність правил оцінки відповідей, правильність розташування елементів завдання, подібність інструкції для всіх, хто здає випробування, адекватність інструкції формі і змісту завдання.

Тест (англ. test — випробування, дослідження) — це система паралельних завдань із зростанням їх складності, специфічної форми, яка дозволяє якісно і ефективно визначити рівень і структуру підготовленості осіб, що проходять випробування. Тест складається з тестових завдань які відповідають вимогам до завдань у тестовій формі.

Оцінюючи різні форми і методи контролю знань студентів, слід відзначити, що жодні з них не мають універсальності і досконалості. Це пояснюється як методичними, так і технічними особливостями здійснення контролю знань студентів. Тому, вважаємо за доцільне застосування різних методів і форм контролю знань із врахуванням особливостей змісту дисциплін, педагогічної майстерності викладача та вміння студентів працювати над самостійною роботою.

В. Є. Бондаренко, канд. техн. наук, доц.,
кафедра інформатики,

О. Д. Шаранов, канд. техн. наук,
завідувач кафедри інформатики

ПРО КОМП'ЮТЕРНУ ТЕХНОЛОГІЮ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ І ЕЛЕКТРОНІКИ»

Підвищення якості навчання взагалі й у вищій школі зокрема є одним з найважливіших завдань сучасної освіти. І оскільки початок двадцять першого століття характеризується суттєвими зрушеннями у комп'ютерних і телекомунікаційних технологіях, то напрями роботи багатьох дослідників як у нашій країні, так і за кордоном направлені на впровадження цих новітніх технологій у навчальний процес, з метою зробити його більш зручним і ефективним.

У США вже давно існують відкриті університети, де студент, отримавши план навчання, сам визначає, за допомогою наставника (тьютора), як він буде навчатися. Відкрите навчання, як правило проводиться у дистанційному режимі за допомогою мережі Internet, має розгалужену мережу навчальних центрів не тільки у своїй країні, але й за її межами. Студент у навчальному центрі може в зручному для нього режимі працювати в бібліо-